

Ս. Ակիււլինէ	1	»	
Ս. Կիրակոս	1	»	
Ս. Ստեփանոս	3	»	և 15 բորոտ
Ս. Դոմեափոս	1	»	

Այս մեծ ու պզտիկ վանքերը անտարակոյս, ամէնքն ալ, Սիրոնէն դէպի Յովսափատ նայող բլուրին վրայ հոս և հոն ցրուած էին. և որովհետև ուղեգիրը Յովսափատի ձորէն սկսած է իր դասուերումը, այնպէս ցոյց կու տայ թէ ամէնքն ալ կը գտնուին Յովսափատ, մինչ իրականին մէջ, անոնցմէ ոմանք, ինչպէս նաև Ս. Ստեփանոս շինուած էին Սիրոնի մէջ, և արդէն 15 բորոտներու յիշատակութիւնն ալ ցոյց կու տայ թէ Ս. Ստեփանոսի վանքը կառուցուած էր Դաւթի դրան մօտ, ուր կար նաև քաղաքին ուրկանոցը, որ 1875ին միայն տեղափոխուած է քաղաքէն դուրս: Այս տպացոյցներու հանդէպ յայտնի սխալ մըն է Հ. Լահրանժի ա՛յն ենթադրութիւնը որով կը ջանայ վերոգրեալ յիշատակարանին վկայութիւնը պատշաճեցնել Երուսաղէմի պարսպէն դուրս, Եւզոկսիա թագուհիին շինած Ս. Ստեփանոս եկեղեցւոյն (տե՛ս Saint Etienne et son sanctuaire à Jérusalem, էջ 83): 850ին ալ, զազիացի Բեռնարդոս վանականը կը տեղեկացնէ թէ Սիրոնի մէջ կար Ս. Ստեփանոս անուամբ եկեղեցի մը, որ կը գտնուէր Վերնատան Եկեղեցւոյն արեւելեան կողմը. իր խօսքերն են հետեւեալները. «Ս. Ստեփանոս Սիրոնի Մայր Եկեղեցւոյն ձախ կողմը կը գտնուի. ա՛յն լերան վրայ, որուն ստորոտն է Ակեղտամայն — Գեօղ արեան, ուր կայ օտարականաց գերեզմանը». 1145ին, 1360ին, երկու անանուն ուղեւորներ ևս, մէկը սլաւ, կը յիշատակեն Սիրոնի Ս. Ստեփանոս եկեղեցին: Այս օտար յիշատակարաններն որքան որ ունենան իրենց անորոշ կողմերը, սակայն և այնպէս անոնք հիմնապէս միաձայն են և կը հաստատեն Սիրոնի Ս. Ստեփանոս վանքը:

3. Ազգային յիշատակարաններ Սիրոնի Ս. Ստեփանոսի վանքի մասին

Նոյն վանքի ծագման պարագան դժուար է հաստատել ազգային յիշատակարաններով, բայց կատարեալ իրականութիւն մ'է